

Strona Główna > ... > Wszczęcie Postępowania Sądowego > Gdzie i jak > Jak Wnieść Sprawę Do Sądu? Portugal

Jak wnieść sprawę do sądu?

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugalia

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Aby rozstrzygnąć spór w Portugalii, nie trzeba konieczne zwracać się do sądu. Alternatywne metody rozwiązywania sporów są zapewniane przez:

- centra arbitrażu,
- służby mediacyjne,
- sądy pokoju oraz
- systemy wsparcia dla nadmiernie zadłużonych.

Za ustanawianie i wdrażanie takich pozasądowych metod rozwiązywania sporów odpowiada Urząd ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Sporów (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios, GRAL*).

Informacje na temat korzystania z alternatywnych metod rozwiązywania sporów znajdują się [tutaj](#).

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Tak. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawo do wniesienia sprawy do sądu musi zostać wykonane w określonym terminie, po upływie którego wygasa.

- Ogólne zasady dotyczące wygaśnięcia tego prawa są określone w art. 332 i 327 ust. 2 kodeksu cywilnego (*Código Civil, k.c.*).
1. Szczególne zasady dotyczące wygaśnięcia tego prawa obowiązują w odniesieniu do:
 - a) prawa do wniesienia skargi pauliańskiej (art. 618 k.c.);
 - b) pozwów o unieważnienie sprzedaży wadliwego towaru (art. 917 k.c.);
 - c) pozwów o odwołanie darowizny (art. 976 k.c.);
 - d) prawa do rozwiązania umowy najmu (art. 1085 k.c.);
 - e) pozwów o ochronę i przywrócenie posiadania (art. 1282 k.c.);
 - f) pozwów dotyczących niezawarcia przyrzeczonego związku małżeńskiego (art. 1595 k.c.);
 - g) pozwów o stwierdzenie nieważności małżeństwa z uwagi na brak świadków (art. 1646 k.c.);
 - h) pozwów o zaprzeczenie ojcostwa (art. 1842 i 1843 k.c.);

i) pozwów o stwierdzenie niegodności dziedziczenia (art. 2036 k.c.);

j) pozwów o zmniejszenie wysokości darowizny, której wartość przekracza wartość części spadku wolnej od rezerwy spadkowej (art. 2178 k.c.);

k) pozwów o uchylenie rozrządzeń testamentowych (art. 2248 k.c.) oraz

l) pozwów o unieważnienie testamentu lub rozrządzeń testamentowych (art. 2308 k.c.).

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Tak. Sądy portugalskie są sądami właściwymi w sprawach transgranicznych w następujących przypadkach:

- jeżeli sprawa może zostać wniesiona do sądu portugalskiego zgodnie z przepisami dotyczącymi właściwości miejscowej sądów portugalskich ustanowionymi w prawie portugalskim;
- jeżeli okoliczność faktyczna, która jest podstawą wniesienia powództwa, lub jakiegokolwiek powiązane z nią okoliczności wystąpiły na terytorium Portugalii;
- jeżeli skuteczne dochodzenie prawa jest możliwe wyłącznie w drodze powództwa wytoczonego na terytorium Portugalii lub jeżeli powód napotyka poważne trudności w wytoczeniu powództwa za granicą z uwagi na istnienie istotnego związku, osobowego lub rzeczowego, między przedmiotem sporu a portugalskim systemem prawnym.

Ogólne zasady dotyczące jurysdykcji sądów portugalskich w sprawach transgranicznych określono w art. 59, 62, 63 i 94 kodeksu postępowania cywilnego (*Código de Processo Civil*, kpc).

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Szczegółową odpowiedź na to pytanie można znaleźć w sekcji „[Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?](#)”.

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Szczegółową odpowiedź na to pytanie można znaleźć w sekcji „[Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?](#)”.

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Co do zasady strony mogą występować przed sądem samodzielnie.

Przymus adwokacki istnieje: w przypadkach objętych art. 40 i 58 kpc.

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Co do zasady pozew wszczynający postępowanie składa się do sądu drogą elektroniczną, zgodnie z warunkami określonymi w zarządzeniu nr 280/2013 z 26 sierpnia 2013 r.: [zarządzenie dotyczące elektronicznego przetwarzania postępowań sądowych](#).

W sprawach, o których mowa w art. 144 ust. 7 kodeksu postępowania cywilnego, pozew można wnieść do sądu w jeden z następujących sposobów:

- składając go w sekretariacie sądu;
- wysyłając go listem poleconym;
- wysyłając go faksem.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Zgodnie z art. 133 kpc językiem używanym w dokumentach sądowych jest język portugalski.

Obywatele innych państw, którzy muszą zostać przesłuchani przed sądem portugalskim, mogą używać innego języka, jeżeli nie znają języka portugalskiego.

Format pism procesowych: co do zasady pisma procesowe mogą być sporządzane na piśmie lub przez złożenie oświadczenia ustnego do protokołu. Należy wybrać sposób najbardziej odpowiedni do zakładanego celu (art. 131 kpc).

Sposoby składania pism procesowych do sądu: zob. odpowiedź na pytanie 7.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Tak. Poza formularzami określonymi w przepisach wspólnotowych w Portugalii przewidziano szczególne formularze do różnych czynności, dostępne na [portalu Citius](#).

Pisma w postępowaniach mogą być sporządzane zgodnie z wzorami zatwierdzonymi przez właściwy organ; jednak wyłącznie dokumenty kierowane do sądu muszą obowiązkowo być sporządzane przy użyciu odpowiednich wzorów (art. 131 kpc).

Poszczególne pisma procesowe muszą zawierać określone informacje:

- w pozwie wszczynającym postępowanie powód powinien:
 1. oznaczyć sąd i wydział, do którego skierowany jest pozew, a także oznaczyć strony, podając ich imiona i nazwiska lub nazwy, adres miejsca zamieszkania lub siedzib statutowych. W przypadku powoda (oraz, w miarę możliwości, podmiotów występujących po stronie pozwanej) należy również podać numery identyfikacji osobistej i podatkowej oraz informacje o wykonywanym zawodzie i miejscu pracy;
 2. podać adres siedziby ich zastępcy procesowego;
 3. określić rodzaj powództwa;
 4. przedstawić najistotniejsze okoliczności faktyczne, które doprowadziły do wniesienia powództwa, oraz jego podstawę prawną;
 5. sformułować żądanie pozwu;
 6. określić wartość przedmiotu sporu;
 7. wyznaczyć podmiot odpowiedzialny za wezwanie stron lub zastępcę procesowego odpowiedzialnego za doprowadzenie do wezwania stron.
- odpowiedź na pozew wnoszona przez pozwanego musi zawierać:
 1. oznaczenie sprawy;
 2. okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające odpowiedź na pozew;
 3. najważniejsze okoliczności faktyczne, na których opierają się zarzuty pozwanego oraz
 4. wykaz świadków i wniosek o przeprowadzenie innych dowodów; jeżeli pozwany wytoczy powództwo wzajemne, na które powód wniesie odpowiedź, pozwany może zmienić swój pierwotny wniosek o przeprowadzenie dowodów.

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu ? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Tak, co do zasady konieczne jest wniesienie opłaty sądowej. Koszty postępowania sądowego obejmują opłaty sądowe, innego rodzaju opłaty oraz koszty poniesione przez stronę.

Najważniejsze zasady dotyczące kosztów postępowania określono przede wszystkim w art. 145, 529, 530, 532 i 533 kpc oraz w [rozporządzeniu w sprawie kosztów procesowych](#).

Zasady wnoszenia opłat sądowych (art. 14 rozporządzenia w sprawie kosztów procesowych):

Sprawy, w których obowiązuje przymus adwokacki:

- pierwszą ratę opłat sądowych lub całość tych opłat należy uiścić przed dokonaniem danej czynności procesowej;
- jeżeli trzeba wnieść drugą ratę opłat sądowych, wnosi się ją w terminie 10 dni od dnia otrzymania wezwania na rozprawę końcową.

Sprawy, w których nie obowiązuje przymus adwokacki:

- w przypadku wniesienia pisma bezpośrednio przez stronę opłata sądowa z tytułu wszczęcia postępowania staje się należna dopiero po otrzymaniu wezwania, w którym wyznacza się 10-dniowy termin na wniesienie opłaty i określa się sankcje z tytułu niedopełnienia tego obowiązku.

Symulator opłat sądowych jest dostępny [tutaj](#).

Honoraria adwokata są wliczane do kosztów strony i są pokrywane przez stronę przegrywającą zgodnie z art. 533 kpc.

Strony uprawnione do dochodzenia kosztów mają obowiązek przekazać sądowi i stronie przegrywającej sprawę szczegółową i opisową fakturę zgodnie z warunkami określonymi w art. 25 rozporządzenia w sprawie kosztów procesowych i z zachowaniem terminów wyznaczonych w tym artykule.

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

Tak, o ile spełnione zostały kryteria przyznania pomocy prawnej.

Ustawa nr 34/2004 z 29 lipca 2004 r., która reguluje [dostęp do ochrony prawnej i wymiaru sprawiedliwości](#), określa wymogi dotyczące ubiegania się o pomoc prawną i określa warunki jej udzielania.

Wniosek o pomoc prawną należy złożyć do służb zabezpieczenia społecznego (*Segurança Social*).

Formularz wniosku o pomoc prawną oraz informacje na temat obowiązujących przepisów i praktyczny poradnik poświęcony tej problematyce można znaleźć [tutaj](#).

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Powództwo uznaje się za wytoczone w chwili złożenia pozwu wszczynającego postępowanie zgodnie z następującymi zasadami:

- Jeżeli pozew składany jest drogą elektroniczną, uznaje się go za złożony w dniu jego wysłania.
- Jeżeli pozew składany jest w sekretariacie sądu, uznaje się go za złożony w dniu doręczenia.
- Jeżeli pozew jest wysyłany listem poleconym, uznaje się go za złożony w dniu wskazanym w odpowiednim rejestrze pocztowym.

- Jeżeli pozew jest przesyłany faksem, uznaje się go za złożony w dniu wysłania faksu.

(art. 259 i 144 kpc)

Sekretariat sądu podejmuje odpowiednie działania w celu wezwania pozwanego do stawienia się przed sądem i informuje powoda o:

- podjętych czynnościach oraz, w przypadku braku wezwania pozwanego, uzasadnieniu niepodjęcia tej czynności;
- ewentualnym wpłynięciu odpowiedzi na pozew.

(art. 226 i 575 kpc)

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawiennictwa w sądzie)?

Tak. Strony mają prawo do zapoznania się z aktami sprawy, co powinien umożliwić sekretariat sądu (art. 163 kpc).

W trakcie posiedzenia wstępnego (lub w drodze zawiadomienia) sędzia ustala czynności, jakie mają zostać przeprowadzone na rozprawie końcowej, określa liczbę posiedzeń i orientacyjny czas ich trwania oraz wyznacza stosowne terminy po zasięgnięciu opinii adwokatów stron (art. 591 i 593 kpc).

Obowiązujące przepisy

- [Kodeks cywilny](#)
- [Kodeks postępowania cywilnego](#)
- [zarządzenie dotyczące elektronicznego przetwarzania postępowań sądowych](#).
- [rozporządzenie w sprawie kosztów procesowych](#)
- [dostęp do prawa i wymiaru sprawiedliwości](#)

Advertência

Informacje przedstawione w tym opracowaniu nie są wiążące dla punktu kontaktowego ani sądów. Należy również zapoznać się z treścią obowiązujących aktów prawnych i ich kolejnych zmian.

■ Ostatnia aktualizacja: 10/02/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.